

3. Hogyan lett Fülöpnek kék terepjárója?

Hétágra sütött a nap, nagyon meleg volt. Ennek ellenére Fülöp izgatottan várta Fricit a házuk előtt. Sietve bementek Fülöp szobájába.

– Na, mi az a nagyon fontos dolog, ami miatt AZONNAL ide kellett jönnöm? – kérdezte Frici kissé kétkedően.

– Képzeld, lehet, hogy nyerni fogok egy igazi autót! És ezért semmit nem kell csinálnom! – lelkesedett Fülöp. Tegnap beléptem a Facebookra, és láttam, hogy sok ismerősöm is megosztotta az oldalt – már több mint harmincezren! Az a címe, hogy *Nyereményözön*. Rengetegen megosztották! Nyerni lehet egy igazi autót, fent van a képe is!

Frici érdeklődően nézett Fülöpre.

– Igen, az nem lenne rossz, nyerni egy autót... Nagyon menők lennének. Kár, hogy még nincs jogsink... És milyen autót lehet nyerni? – kérdezte Frici.

A képen egy szalaggal átkötött kék BMW terepjáró volt. Nagyon jól nézett ki! Mekkora szalag! Te jó ég!

– Te Fülöp, nem lehet, hogy csak egy tesztszavát lehet nyerni? Egy ilyen autó azért mégis csak sok millió forintba kerül – mondta Frici kissé hitetlenkedve.

– Nem, dehogy! – replikázott Fülöp. – Nézd, meg is mutatom! Felcsapta a laptopját, bepötyögte a jelszavát, s közben elsütött egy régi viccet:

– Neked is csupa fekete pötty a jelszavad? – kérdezte vigyorogva. – Múltkor hallottam a suliban János bácsitól, a rendszergazdától.

Miután belépett és elindította a Chrome-ot – Fülöp megrögzött Chrome-használó volt, emiatt elég sokat vitatkoztak Fricivel, aki pedig a Firefoxra esküdött, bár ő csak Tűzrókának hívta –, belépett a Facebook-fiókjába, és rögtön az első bejegyzés az üzenőfalán a *Nyereményözön* megosztott oldala volt.

Fülöp felkiáltott:

– Már több mint harmincötezen megosztották! Az nem semmi. Úgy látszik, mindenki nyerni akar. De március még odébb van, addig lehet, hogy felmegy ez a szám akár negyven- vagy ötvenezerre is – tűnődött Fülöp. – Nézd, itt van, azt írja: *„FŐNYEREMÉNY Kisorsoljuk ezt a BMW városi terepjárót! Nincs más dolgod, mint lájkolni a NYEREMÉNYÖZÖN oldalát, megosztani a bejegyzést és jelezd kommentben, kivel próbálnád ki az első úton! ☺ Sorsolás: márc 23.”*

Hát nem óriási???

– És te kivel próbálnád ki első úton? – kérdezte Frici.

– Szerintem Apukámmal – vágta rá Fülöp. Aztán gyorsan észbe kapott és hozzátette: – És persze veled is, csak tudod, még nem tudok vezetni, ezért aztán kellene Apu is.

– Apukádnak már mondtad ezt a remek hírt?

– Igen, de nem nagyon tudott ezzel foglalkozni, mert a telefonjára megjelent egy frissítés, amit a múltkori zsarolóvírusos eset után mindenképpen telepíteni akart. És Csuka bácsi azt mondta neki, hogy úgy ne telepítsen teljes verziót, hogy előtte nem mentett le mindent, mert ha nem sikerül a frissítés – amire már volt példa a világtörténelemben –, akkor az egyetlen megoldás a gyári beállítások visszaállítása, szép nevén *factory reset*, akkor viszont minden adat, program, névjegy, ami a telefonon volt, megy a levesbe – magyarázta Fülöp.

– Mi van a levessel? – kérdezte Frici, aki kissé elmélázott, és szinte már látta magát, ahogy begördül Bogi háza elé az új, kék BMW terepjáróval, a lány pedig kiszalad, beugrik mellé az ülésre, egy cuppanós puszit ad, és már suhannak is a Black's burger felé, hogy egyenek egy jó kis brownie menüt.

– Figyelsz te rám egyáltalán??? – méltatlankodott Fülöp.

– Persze, persze, meg kell menteni a levest, mert különben elvesznek az adatok! – hadarta zavarában Frici. – Vagy le kell menteni az adatot, ha kihűl a leves??? Áhh, mindegy is...

Frici másnap reggel – szombat lévén – még sokáig lustálkodott az ágyban, kezében a telefonnal. Álmos szemmel megnézte a *Clash of Clans* birodalmát, és örömmel látta, hogy ötös szintre lépett a varázslója, és elkészült az új Klán Kastély.

„Ez aztán a jó hír” – gondolta, hiszen egy csomó új dolgot fog tudni építeni. Csak győzze kivárni! Sokáig nézte a pőfékelő gépeket, az aranybányákból kigördülő csilléket, a szorgosan dolgozó apró figurákat, a varacskos disznón lovagló harcosokat és zöld köpenyes íjászokat.

Miután kigyönyörködte magát a birodalmában, belépett a Facebookra, és ahogy épp görgetett végig a hírfolyamon, egyszer csak valamin megakadt a szeme.

Meglátott egy szalaggal átkötött kék terepjárót! Azonban nem a *Nyereményözön* oldala tette közzé a bejegyzést, hanem egy másik, aminek az volt a címe: *Kamu/átverős oldal listázó!* Mia...? Kamuzás és átverés? Hát ez meg micsoda?

Annyira meglepődött, hogy még az álom is kiment a szeméből. Felült az ágyban, és gyorsan elolvasta a bejegyzést, amit az oldal írt a BMW-t ábrázoló képhez. Nagyon meglepődött!

Olvasás után kiugrott az ágyból, magára kapta a ruháját, a konyhában gyorsan felhajtott egy pohár tejet, és már szaladt is Fülöphöz, hogy elújságolja, mit is olvasott.

Belépve Fülöp szobájába látta, amint barátja épp egy terepjárókat bemutató videót néz sóvárgó szemmel.

– Ettől mindjárt magadhoz térsz, azt hiszem! – kiáltott fel a köszönést is hanyagolva Frici.

– Miért, mi történt? Épp a leendő X5-ös terepjáróm videóját néztem. Tudod, a *Nyereményözön* oldalon. Már csak pár hét és sorsolnak... – ábrándozott fejét az állára támasztva Fülöp.

– Lehet, hogy lesz egyszer ilyen terepjáród, de sanszos, hogy nem a *Nyereményözön*ről – hűtötte le barátja lelkesedését Frici.

Fülöp nézett bambán, mint hal a szatyorban. Nem értette, hogy barátja miért nem olyan lelkes, mint tegnap volt.

– Csak nem eltűnt az oldal? Vagy előbb sorsoltak és nem én nyertem? Vagy mi történt? – kérdezte aggódva Fülöp.

– Hát akkor elmesélem, mit olvastam ma reggel, miután felébredtem. – kezdett bele Frici. – A *Nyereményzőn* egy átverős oldal.

– Micsoda? Mi az, hogy átverős? – értetlenkedett Fülöp.

– Hát azt, hogy az a sok tízezer ember, aki lájkolja az oldalt, meg megosztja, azok valójában egy család áldozatai.

– Persze, több tízezer embert vernek át? Nem hiszem... Szerintem a konkurencia terjesztheti ezt, mert nem szereti a BMW-s sofőröket.

– Hát nem igazán. Azt írta a kamuoldalakat listázó oldal, hogy az ilyen oldalakon soha senki nem nyer, mert valójában egész más van az ilyen ál-nyereményjátékokat hirdető oldalak mögött.

– Még mindig nem értem. Miért lenne jó valakinek több ezer embert átvernie?

– Eddig én sem tudtam. De visszakérdezek: miért jó valakinek, hogy ingyen odaad egy vadidegennek egy BMW terepjárót, aminek az értéke több millió, sőt akár tízmillió forint? Elgondolkodtál már ezen, Fülöp? Ez sehol nincs leírva!

– Tudja a fene! Talán milliomos az illető és abban leli örömét, hogy elosztogatja a pénzét, vagy a kocsijait. Múltkor is olvastam, hogy Bill Gates, tudod az a pasi, aki alapította a Microsoftot és milliárdos lett belőle, szóval, hogy ő is szétszogatja a vagyonát. Én is megosztottam, meg lájkoltam is. Bár a pénz még nem jött meg, amit ígértek, de hát Amerika messze van, gondolom, a postások is el vannak foglalva.

–Fülöp! Ne higgy már el mindent! Miért lenne jó egy milliárdosnak, hogy szétszogatja az évek alatt összegyűjtött pénzét? Különben is, múltkor olvastam, hogy Bill Gates Melindával a feleségével alapítványokat és kutatásokat támogatnak a pénzükből. Egyáltalán, ez az egész „fészbukon szétszogatom a vagyonomat” akkora hülyeség, hogy olyat még nem látott a világ! – Frici kezdte felhúzni magát barátja hiszékenységén. – De térjünk vissza a *Nyereményzőnre*!

Láttam, hogy az oldalon nem csak a BMW-t, hanem még sok-sok mást is felkínáltak mint megnyerhető dolgot. Volt ott konyhabútor, iPhone 8-as, luxusutazás is!

– Na látod! Mondtam, hogy biztos milliomos a pali, és nem tud már mit csinálni a pénzével! – vágott vissza Fülöp.
– Rendben, ha nem hiszel nekem, akkor kérdezzük meg Csuka bácsit.

Frici elkapta a zsebéből a telefonját, kikereste Csuka bácsit a Viber-ismerősök közül, és már hívta is. A telefont kihangosította és letámasztotta egy játékautóra, hogy mind a ketten jól hallják.

– Jó reggelt, Csuka bácsi! Fülöp és Frici van a vonalban. Nem zavarunk?

– Jó reggelt! – válaszolta Csuka bácsi. – Mi ilyen sürgős, hogy még a reggeli kávémat se tudom meginni? De persze, mondjátok csak, miben segíthetek? Csak nem egy újabb vírus...? Ugye, nem?

– Nem, szerencsére nem ilyen ügyben zavarnánk. Az lenne a kérdés, hogy tényleg vannak olyan átverős oldalak, amelyek meghirdetnek mindenféle nyereményt, sokezren lájkolják az oldalt, meg megosztják, aztán végül nem is történik semmi? Mi értelme van ezeknek? Hallott már ilyen oldalakról? Fülöp látott egy BMW-t...

– Szalaggal átkötve? – vágott közbe Csuka bácsi.

Fülöp és Frici csak ámultak: hát ezt meg honnan tudja az öreg?

– Igen! – válaszolták szinte egyszerre. – Honnan tetszik tudni?

– Ó, gyerekek... – nagy sóhaj hallatszott a telefonból. – Ez egy hatalmas árverés, amiben sok ezer embert csapnak be a hiszékenységük és –valljuk be – a kapzsiságuk miatt. Nincsen ingyen ebéd... Mindennek valami ára van. Azok a Facebook-felhasználók, akik lájkolják és megosztják az oldalt, látszólag

nem vesztenek semmit. Viszont azok a csalók, akik meghirdetik ezeket a nyereményoldalakat, rengeteg pénzt keresnek illegálisan.

– Sajnos még mindig nem értjük – válaszolta Fülöp.

– Mert még nem fejeztem be. Tehát gondoljatok bele a következőbe: egy cégnek, aki mondjuk el akar adni cipőket, vagy szappant, vagy fogyasztószereket, annak sok-sok pénzt kell költenie reklámra, hogy az adott termék eljusson a fogyasztó – az internet esetében a számítógép-használó – képernyőjére. A tévében és a rádióban pár másodperces hirdetések is millióba kerülnek. Egy újságban is a reklámozás több tízezer vagy százezer forintba kerül. Mit találtak ki a csalók erre?

– Azt, hogy elajándékozzák a terepjárójukat? - kérdezte Frici.

– Nem. Hanem azt, hogy bebetetik a sok tíz-, húsz-, ötvenezer hiszékeny, és talán kicsit kapzsi felhasználót azzal, hogy milliós terepjárót, kétszázézes telefont nyerhetnek, ha lájkolják és megosztják az oldalt. Majd, amikor már elég sokan lájkolták az oldalt, eladják azt a követőkkel együtt valakinek. Hogy ki az a valaki? Aki nem akar milliókat költeni reklámokra. A megvett oldal címét átírja, feltesz új képeket, törli a régi tartalmat, és elkezdi megosztani a saját termékének vagy szolgáltatásának a reklámjait. Ami szépen megjelenik a korábbi oldalt lájkoló tíz-, húsz- vagy ötvenezer Facebook-felhasználó hírfolyamában. Aztán ezen keresztül további ezrek hírfolyamában, ha esetleg valamelyik felhasználó hozzászólt, vagy lájkolta a terméket. Ha pedig ezen reklámcsatornán még tényleges vevőket is talál az oldal új gazdája, akkor már megérte! Akár két-három termék eladása is fedezheti az illegálisan vásárolt oldal árát, a többi pedig már tiszta haszon! Érthető, hogy nem költenek milliókat tévéreklámokra.

– De hát ezzel becsapnak rengeteg embert! – eszmélt fel Fülöp.

– Bizony, barátocskám! – mondta Csuka bácsi. – Ha a jövőben fogyasztótabletta- vagy bádógúszónadrág-reklámot látsz a

hírfolyamodban, akkor tudd, hogy ez a korábbi BMW-s oldal utóélete. Persze ilyenkor meglehetősen az ember, hogy visszavonja a lájkolást, de ezt jellemzően nem teszik meg az emberek, mert már arra sem emlékeznek, hogy mit ettek tegnap vacsorára, nemhogy arra, hogy milyen oldalt lájkoltak hónapokkal korábban. Azt pedig már csak félve említem, hogy ilyen oldalakon keresztül, ha olyan reklámot kezdenek el a csalók teríteni, amiben kártevőt vagy vírust terjesztő oldalra irányítják a gyanútlan felhasználót, akkor megértitek, hogy mennyire problémás az ilyen ingyen nyereményeket hirdető és ezeket becsapó oldalak létezése! No, a kávémmel meg közben kihűlt... További minden jót, gyerekek!
– Viszont kívánjuk! – mondta Fülöp elhaló hangon, és nagyon el volt keseredve...

Másnap, amikor Fülöp felébredt, egy kis csomag várta az asztalán. Izgatottan kibontotta és mit talált benne? Egy

szalaggal átkötött kék BMW-t, mellette egy kis levéllel Fricitől ezzel a szöveggel: *„Csodák nincsenek! Ez az autó emlékeztessen erre – remélem, tetszik! Barátod: Frici.”*

*****Vége a harmadik fejezetnek*****